

Nina Sten-Knudsen

Love, Fear and Evil

2020

Horsens Kunstmuseum

I 2009 begynder Nina Sten-Knudsen at arbejde på et projekt så omfattende, at det skal ende med at optage kunstneren i mange år. I denne periode skaber hun i alt 130 værker, der alle indgår som elementer i en samlet fortælling. Første del af projektet kunne opleves på Horsens Kunstmuseum med udstillingen 'Love and Fear', der åbnede i 2010. Andel del kunne ses på Horsens Kunstmuseum i 2015.

Med dette projekt fortæller Nina Sten-Knudsen en forunderlig historie skabt i et samspil mellem billeder og ord. Værkerne er forsynet med kortere og længere titler, der danner en fortløbende fortælling i "jeg"-form. Historien handler om en søgen efter ondskabens oprindelse – "The Root of Evil". På sin rejse oplever hovedpersonen ondskabens mange ansigter: moderens, faderens, den bedste vens, politiets, statens, gruppens, osv. Historien springer i tid og sted og mellem indre og ydre verdener. Man kommer blandt andet forbi børnehjemmet, fangelejren og en landsby i Congo, og fortællingen berører store emner som kolonialisme, evolutionsteori, etik og teologi.

De enkelte værkers titler er en uadskillelig del af projektet og helt nødvendige for forståelsen. Titlerne suppleres af en billedside, der i sin udtryksmæssige variation understøtter intentionen og fortællingen. Beskueren forventes aldrig at have en forudindtaget viden i mødet med Nina Sten-Knudsens billedsprog, og historien i 'Love, Fear and Evil' er langt fra lukket, men åben for subjektive fortolkninger. Med denne umiddelbart aflæselige værkserie arbejder Nina Sten-Knudsen mod at udvide billedkunstens fortællende potentiale.

Denne ophængning præsenterer størstedelen af de værker fra projektet, som Horsens Kunstmuseum ejer.

Vi har valgt at gengive alle titlerne, således at man som beskuer kan følge historien, selvom at Horsens Kunstmuseum ikke ejer alle værkerne. Titlerne der tilhører værker fra samlingen er markeret med **fed**.

I forbindelse med udstillingen 'Love, fear and Evil' i 2015 udgav Horsens Kunstmuseum ligeledes et samlet katalog med tekst og billeder af alle værkerne i den samlede historie.

Jeg er begyndt at tegne ting der skete for længe siden.

Min mor rejste til Mexico for at møde Diego Rivera og Frida Kahlo. Da hun vendte hjem medbragte hun nogle mexicanske plader, som hun spillede i sit atelier, når hun var i godt humør. Så begyndte min søster og jeg altid at danse. Min mor ville råbe: "STOP!" og så stod vi stille i timevis, mens hun malede os.

Dette er nogle af de genstande, min mor havde med hjem fra Mexico.

Min mors mexicanske slægtninge var udvandret til USA. Min morfar var en berømt arkitekt, der byggede kirker i gotisk stil. Han blev dræbt, da han faldt ned af en bjergside. Min mormor var en af de smukkeste skuespillerinder i verden. Før ulykken skete, havde hun fået 27 ægteskabstilbud, men hun havde afvist dem alle.

Kun én mand har nogensinde friet til mig: "Please marry me, so I can stay here. If I go back to my country they will kill me". Jeg sagde nej.

Han blev tortureret ihjel i et fængsel. Fængselsinspektøren ringede til hans søster og fortalte, at han ville blive løsladt, og at hun kunne komme og hente ham, men da hun ankom til fængslet, fik hun kun udleveret en bylt med hans blodige tøj af portvagten.

Hun skrev et brev til mig for at fortælle mig, hvad der var sket, men jeg fik aldrig meddelelsen om hans død. På det tidspunkt strejkede postarbejderne. Da strejken var slut og postarbejderne vendte tilbage, lå der et bjerg af breve og ventede på dem. Postarbejderne orkede ikke at sortere alle brevene, så de besluttede sig til at brænde dem. De brændte næsten 4 millioner breve.

I flere uger lå jeg i min seng og prøvede at se ham for mig der i stolen, hvor han plejede at sidde og drømme og se ud ad vinduet og tænke på sine billeder.

Jeg tog over og besøgte min gamle ven Edvard Munch. Han fortalte mig, at han hele sit liv kun havde været optaget af ét eneste menneske. Han var ivrig efter at forklare mig, hvad det handlede om, men så kom sygeplejersken og tog ham ned til middag.

Edvard havde aldrig løjet for mig. Jeg huskede, hvad han engang havde sagt om angst.

Da jeg går ned af perronen på Gare de L'Est, kører et tog ud fra stationen. Jeg ser et glimt af en mand der sidder bøjet over en bog; han ser mig – så er han borte.

Pludselig lyder et enormt brag, det er toget der er faldet ned fra skinnerne. De uskadte passagerer bliver bragt tilbage til stationen, og efter nogen tids søgen finder jeg den mand, jeg havde set i kupeen.

"Vi mødes igen?" siger han dybt forundret. "Lad mig præsentere mig selv; jeg er professor i matematik på Sorbonne. Jeg har hele mit liv beskæftiget mig med sandsynlighedsregning. Jeg kan på stående fod regne ud, at sandsynligheden for at vi skulle mødes igen er 1: 123566793 millioner. Vi må fejere denne exceptionelle begivenhed!" Vi tog over til hans ven Nadar, som tog dette foto af os.

Efter at vi havde tømt et par flasker Touraine, viste Nadar os en maskine, han havde opfundet, med hvilken man kunne genskabe storbyens labyrintiske struktur i 3 dimensioner.

Maskinen og tegningerne til den gik desværre tabt i Paris' store brand, så Nadar nåede kun at lave to gen-skabninger – en stor og en lille. Dette er den lille.

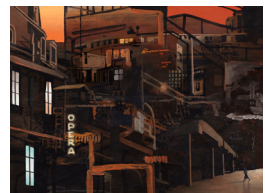
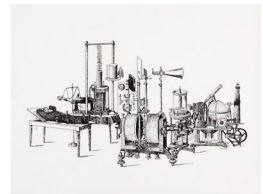
Og dette er den store.

Jeg kravlede ind gennem det åbne vindue – lige indenfor stod geografen og hans assistenter. Da geografen fik øje på mig, slog han ud med armen og sagde venligt: "Du behøver ikke tænke så meget over, hvordan du skal male. Stil dig bare der på kompasrosen, så hjælper vi dig".

Jeg stiller mig midt på kompasrosen og et øjeblik efter er jeg inde i landskabet.

Ved korsvejen møder jeg monsieur Rousseau. "Bonjour, monsieur Rousseau!" siger jeg glad. "Er det sandt, hvad min ven fortalte mig, at du gik ud i skoven for at blive bange?"

Han slog en høj latter op. "For at blive bange...? Nu skal jeg fortælle dig om angsten. Når du møder en rød fluesvamp på

din vej, bøj dig ned og spis en bid af den. Men kun de svampe der står alene, aldrig dem der står i en klynge”.

Jeg indså at alle de farver jeg havde set, stammede fra den gamle maler, der stod i et hjørne af haven. Der hvor han så, forandrede farverne sig.

Han tog det ene øje ud og hejste en lille trappe ned, så jeg kunne gå ind i hans hjerne gennem øjet.

Dette er hvad jeg så:

Kvinden i den hvide kjole sagde til mig: ”Følg vandløbet, der strømmer gennem haven.”

Jeg fulgte vandløbet, om aftenen nåede jeg det sted, hvor det mandede ud i havet.

Det bekymrede os at der ikke var nogen der styrede skibet, fordi kaptajnen sad nede i lastrummet med hele besætningen og sang vemodige svenske viser.

Det endte selvfølgelig også med at skibet sank.

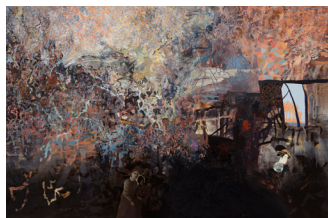
De overlevende blev samlet op af et fragtskib med kursen mod New York. Oh, if I could only describe what the city was like back then!

Fordi vi skændtes så ofte, bad jeg om at blive sat af motorcyklen, da vi nåede Mesa Verde.

Jeg mødte nogle mennesker med en stor hesteflok. De sagde generøst, at jeg kunne vælge, hvilken hest jeg ville, og for at gøre indtryk på dem (sådan var jeg dengang...) valgte jeg en helt utilredet hest. Da vi nåede ud på ørkensletten, kunne jeg ikke stoppe den, og til slut løb den langt ud i en sø.

Jeg opdagede rædselsslagen, at både hesten og jeg var blevet grebet af en stærk strøm, der uundgåeligt førte os ind mod midten af søen.

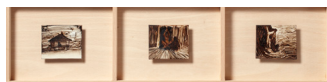
Af en umådelig kraft blev vi trukket ned i det sorte hul, hvor vandet blev til vind; en meget stærk vind, der hvirvlede rundt og rundt og rundt.

Da det endelig blev stille opdagede jeg formentlig, at jeg var landet i den afrikanske regnskov

Jeg havde altid haft lyst til at leve livet i skovene og byggede en lille bjælkehytte. Hver nat sad jeg udenfor huset og røg en pipe tobak og så månen stige op bagved bakken. Den tiltagende måne. Den fulde måne. Den aftagende måne. Så indså jeg, at jeg var gravid.

Jeg fødte en lille pige på jordmoderens terrasse.

På vejen hjem gjorde jeg holdt ved det smukke vandfald, ammede min datter og spiste frokost. Det var ikke noget særligt, kun lidt kiks og den trekantede franske ost, der hedder La Vache Qui Rit, som man af en eller anden grund kan få mange steder i Afrika. Jeg fik øje på to små skikkelser langt borte ved vandfaldet og vinkede automatisk, som man ofte gør når man ser andre mennesker langt borte.

Fear

Der åbnede sig små låg i mine hænder. Ud af hullerne kravlede dyr.

Dyrene blev flere og flere og voksede og til sidst var de overalt.

Angst. Angst. Sort

Del et 'Love and Fear' afsluttes her og på næste side begynder den to og tre 'Love, Fear and Evil'. Vær opmærksom på at fortællingen har ændret slutning siden udstillingen i 2015, hvilket betyder at der er en række værker og tilhørende titler, som ikke præsenteres i den sidste del.

Disse kan læses og ses i kataloget som ligger i udstillingen.

**jeg var alene i mørket.
Så begyndte jeg at skimte lys**

Der står en lille pige i ruinerne. Det er min datter. Hun blev 7 år. Hun har fået den ene hånd hugget af

**”Da du gav slip på mig i mørket
faldt jeg ned i en landsby i Congo.
På den tid ejede Belgiens konge landet.
Hvis folk ikke arbejdede nok,
straffede man børnene”**

Det var en helt almindelig straf

**”Hvis vi skal være sammen igen,
er du nødt til at gå tilbage i tiden
og ændre det onde der er sket”
Med disse ord vendte hun sig om
og gik ind i børnehjemmet**

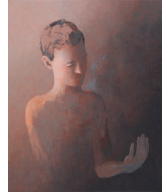

Jeg rev den tunge dør op og løb ind i bygningen.
Indenfor var der mange andre børn,
men jeg kunne ikke få øje på hende.
Desperat råbte jeg:
”Hvor er min datter? Hvad laver I her?”

En efter en begyndte børnene at fortælle:
”Min mor fandt altid nye venner til mig.
Første gang jeg var hos skolelægen,
sendte de mig med det samme herhen.
Jeg har ikke set min mor siden”

”Min far og jeg boede alene i et hus ved havet.
Mine bedste venner var mine hunde,
som jeg legede med hver dag.
Men en dag slagtede far mine hunde,
og han ville have jeg skulle spise dem til aftensmad.
Det ville jeg ikke, så løb jeg hjemmefra.
Jeg sov under broerne i lang tid,
indtil nogle mennesker kørte mig hertil”

"Min bedste ven i skolen gav mit navn til politiet for at slippe for selv at blive arresteret. Politimændene prøvede på alle mulige måder at få oplysninger af mig, men jeg var jo bare en dreng, der godt kunne lide at spille guitar. Bagefter smed de mig ud af en bil – jeg var bevidstløs, så jeg ved ikke, hvordan jeg havnede her"

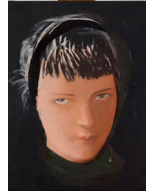

"Jeg arbejdede på kemikaliefabrikken fra jeg var 6 år. Ejeren af fabrikken var fuldstændig ligeglad med at rørene rustede. Da kemikalieudslippet kom, var jeg den eneste af min familie der overlevede, derfor er jeg nødt til at bo her"

"Min far er en berømt billedhugger. Han voksede op i en koncentrationslejr. Lige nu arbejder han på et monument over slavehandelen – han laver en masse kopier af Michelangelos døende slave, som skal stå nede i en udgravning, lidt ligesom de kinesiske soldater. Men nu er han vist taget ud at rejse en lille tur, så jeg bor bare her, til han kommer og henter mig"

**"Og hvad så med dig?" spurgte jeg pigen med det sorte hårbånd.
"Ha ha ha ha ha ha ha" lo alle børnene.
"Hende får du ikke et ord ud af, hun kan ikke tale, for hun er blevet sparket i hovedet af en ond hest. Og hestens ejer sagde ikke engang undskyld til hendes mor, ikke ét ord..."**

Jeg holdt mig for ørene for ikke at høre børnenes latter. Hvordan kunne jeg gøre så meget ondskab ugjort? Men så mærkede jeg en hånd på min skulder, og en stemme sagde: "Du skal ikke være ked af det. Jeg ved, hvem du kan spørge til råds."

Hun fulgte mig over til paladset

"Hvis du finder The Root of Evil, kan du ændre alt det onde, der skete" sagde Kongen af Kumbo og pegede ud over bakkerne: "Derude bor en mand, der har set langt tilbage i tiden med sin store kikkert, måske ved han noget"

**Jeg fandt den gamle astronom i sit bibliotek.
Han begyndte med det samme at forklare:
"Det er da let nok at svare på, hvordan onskaben opstod,
The Root of Evil...
Det var under en af de store istiders begyndelse.
Vi boede oppe i træerne og levede af frugter.
Men Den Store Is bandt vandet, så tørken bredte sig,
træerne visnede, frugterne forsvandt – hvad skulle vi spise?
Der var kun de døde dyr, så vi begyndte at spise dem**

Vores tænder beregnet til planteføde
begyndte at tygge halvråddent kød.
Syndefaldet var ikke,
da Eva tog den første bid af æblet,
men da hun tog den første bid af et dødt dyr.
For vi trådte ud af fødekæden,
hvor vi hørte hjemme som planteædere.
Vores hjerner voksede på en unaturlig måde;
vi blev mærkelige, skilte os ud,
og de andre dyr begyndte at frygte os.
Og nu tænker du måske, at alt vil blive godt igen,
hvis vi bare bliver vegetarer – nej, sådan er det ikke,
skaden er sket, det er for sent,
vi er blevet endegyldigt onde”

**Nej, nu rabler det for den gamle, tænkte jeg.
En Darwinistisk arvesynd – den køber jeg ikke.
Jeg havde jo selv født et barn
og med mine egne øjne set,
at alle nye mennesker kommer
uskyldige til verden.
Så så jeg nærmere på billedet af Adam og Eva.
Det træ kendte jeg!
Det var jo Verdens Ældste Træ,
som jeg havde malet så mange gange.
Det måtte kunne fortælle mig,
hvad der virkelig skete dengang**

Og jeg vidste præcis hvor det voksede

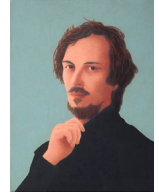

Helt nede ved træets yderste rødder
hvor de fire store havstrømme mødes
giver Havets Moder mig
en sort og hvid haj
og en lille rød hest

Hajen hjælper mig tilbage til havoverfladen.
Maldoror står på toppen af klippen
og synger sine sange.
Jeg har aldrig hørt noget så ondt.
Den mand må jeg lære at kende

Maldoror er heroinjunkie.
"Har du lyst til at prøve?" spørger han venligt.
"Du vil aldrig opleve noget bedre."

Jeg stikker huller

Smukke farver og mønstre

En dag jeg kom hjem, var Maldoror død.
Måske var det mig der slog ham ihjel?

Politiet tog os begge to med

De låste mig inde i det nederste fangehul.
Den gamle mand sagde:
"Alle mennesker har en sang. Hvad er din? "

Jeg forsøgte lidt tøvende at synge
Dette er hvad jeg sang

Jeg deporteres
til en fangelejr;
jeg sender Den Røde Hest
til shamanerne i Sibirien
som vækker lemmingernes længsel;
jeg kan flygte,
flyder ned af floden til Gondwana;
jeg bliver en Megazostrodon,
det første lille pattedyr
der levede for 200 millioner år siden

Det store dyr får øje på mig!

Jeg kan ikke bevæge en eneste muskel i min krop

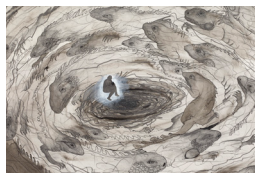
Men så springer en skikkelse frem og dræber dyret

Jeg bliver et menneske igen

Dyrene blev flere og flere og voksede og til sidst var de overalt.

Jeg falder ned i mørket

Jeg giver slip på dig

